

# Sakspapir

| Saksbehandlar      | Arkiv          | ArkivsakID |
|--------------------|----------------|------------|
| Øyvind H. Oddekalv | FE-033, TI-&29 | 19/1027    |

| Saksnr  | Utvalg        | Type | Dato       |
|---------|---------------|------|------------|
| 25/2019 | Kommunestyret | PS   | 15.05.2019 |

## Interpellasjon om tiltak mot insektsdød

### Vedlegg:

Interpellasjon om tiltak mot insektdød

### Saksopplysningar:

#### Bakgrunn

Til Ordføreren i Meland.

#### Interpellasjon om tiltak mot bie- , humle og insektdød.

FN naturpanel sin omfattande rapport om den globale tilstanden for naturen kom 6. mai. Meir enn 150 av verdas fremste naturforskarar har arbeidd i fleire år med rapporten, og han viser at tapet av natur og anna miljøødelegging er ein like stor trussel som klimaendringane. Insekt dør ut 8 gongar raskare enn pattedyr, og i løpet av dei neste tiåra risikerer 40 prosent av verdas insektartar å verte utrydda - eit urovekkande høgt tal! Insekta er heilt essensielle for oss og alt anna liv på jorda. Klarer vi ikkje å stanse denne utviklinga, vil vi stå overfor ein økologisk kollaps vi ikkje forstår rekkevidda av.

Tap av leveområde vert peika på som ei av hovuddrivkreftene bak masseutryddinga. Vi menneska blir fleire, og vi legg beslag på større og større areal av vill natur og bruker meir og meir ressursar. Naturområde tapar mot aukande urbanisering og matproduksjon. Insekta mister sine heimar. Naturen tapar mot konsekvensane av vår livsstil. Men enkle mottiltak finst.

Meland kommune kan med innføring av tiltak lista opp under motverke denne negative utviklinga. Ved å etablere «ein beste praksis» for å betre vilkåra for bier, humler og insekt i Meland no, kan me ta han med og få slike tiltak etablert i den nye Alver kommune.

Eit døme på tiltak er såkalla “smart kantslått”, som forklart av verksemda Humleskolen (4). Smart kantslått går mellom anna ut på handsame vegkantane i større grad som nyanserte og oppdelte leveområde, og ikkje som lange, einsarta strekk, gjennomføre slått av urtevegetasjon i solrikt ver midt på dagen slik at vaksne insekt kan fuge unna, og så langt det er mogleg, gjennomføre kantslått av eng og urter ein gang i året, med tidlegast start 1. september.

Her er ei liste av tiltak MDG Meland kan tenkje seg å få innført i nye Alver kommune:

1. Etablere og skjøtte blomsterenger/villenger med stadeigne plantar på kommunen sine eigedommar, inkludert takareal, for å sikre artsmangfaldet av planter og insekt.
2. Kunn bruke stadeigne artar på kommunens grøntområde og blomebed.  
Det skal alltid plantast artar som tiltrekker seg bier og humler.
3. Sette opp bie- og insekthotell i grøntområda kommunen eig.
4. Ta initiativ til i samarbeid med bondelaga, grunneigarlag og andre (t.d. hagelag, vellag, grendalag, Mjåtveitlvens foreining m.fl.) for å få laga ein strategi til fremje for pollinatorvenlege artar.
5. Etablerer ein strategi mot framande artar.
6. Drive «smart kantslått» langs kommunale vegar.
7. Smart kantslått og auka kantsone rundt dyrka mark skal førast inn som grunnlag for tilskot i SMIL-strategien.
8. Tiltak for etablering, restaurering og bevaring av natur- og kulturlandskap som fungerer som viktige leveområde for insekta, som t.d. blomeenger, skal førast inn som grunn for tilskot i SMIL-strategien.
9. Fase ut bruken av syntetiske sprøytemedel i kommunens drift av grøntområde og blomebed innan 2022. Som erstatning kan man for eksempel bruke Heatweed- metoden.
10. Legg til rette for enkel rådgiving for innbyggjarane om korleis ein kan gjere hagane meir insektvenlege, saman med andre relevante samarbeidspartnarar som nemnd under punkt 4.

Kva av desse tiltaka kan ordføraren sjå det mogleg å innføre i Meland dette året?

Med helsing

Leif Johnsen, MDG Meland,

Frekhaug 7. mai 2019.

Kjelder:

1. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0006320718313636>
2. <https://www.nrk.no/norge/ny-stor-rapport -insekter-utryddes-i-voldsom-fart- -truer-helenaturens-overlevelse-1.14427108>
3. <https://www.nbcnews.com/news/world/bees-are-dying-alarming-rate-amsterdam-may-haveanswer-n897856>
4. <http://humleskolen.no/nyheter/kantslatt-et-tveegget-sverd/>

**Framlegg til vedtak:**

**Kommunestyret - 25/2019**

**KS - behandling:**

**Svar på interpellasjon om tiltak mot insektdød**

Denne interpellasjonen frå representanten Leif Johnsen frå MDG tar utgangspunkt i rapporten frå FN sitt naturpanel som kom 6. mai. Her blir tapet av natur sett på som ein like stor trussel som klimaendringar, ikkje minst blir insektdød påpeikt som noko som kan føre økologisk kollaps. M.a. er

opptil ein million artar i fare for å bli utrydda.

Ordførar delar bekymringa til representanten Johnsen, og det er ikkje lysteleg å lese rapporten frå FN sitt naturpanel. Så det er viktig at desse utfordringane og blir tatt opp lokalt.

Representanten listar opp ei rekkje tiltak som MDG Meland ønskjer å få innført i Alver kommune, og interpellasjonen blir erstatta med at representanten spør kva tiltak ordføraren ser det som mogleg å innføre i år.

Det er vanskeleg for ordføraren å vurdere dei ulike tiltaka, både ut frå reint faglege kriteria, og kva som er praktisk mogleg å få til. Det er heller ikkje definert eit klart mål for dei ulike tiltaka. Og det er ikkje grunngjeve kva som er bakgrunnen for at desse tiltaka blir trekte fram særskilt.

Men det er klart at vi, som eg sa tidlegare, også må ha fokus på dette lokalt. Derfor meiner ordførar at vi må få vurdert tiltaka, med tanke på innføring i Alver kommune. Det er naturleg at politikarane i det nye kommunestyret kan vedta tiltak meir heilskapleg, gjerne gjennom ein plan. Intensjonsavtalen slår m.a. fast at det skal utarbeidast ein klima- og miljøplan.

Når det gjeld Meland kommune har vi allereie fokus på problemstillinga og det er sett på ulike tiltak. Her kan nemnast at kommunen har slutta å bruke sprøytemiddel og at ein er i ferd med å kjøpe inn Heetweed-maskin, finansieringa til dette er på plass. Det er også planlagt å gå over til «smart kantslått» på dei kommunale vegane i 2019, og dei planlegg samtidig for 2020.

Mitt forslag er at kommunestyret oversender tiltakslista til rådmannen med mål om at vi dei blir vurdert innført i Alver kommune.

Øyvind H. Oddekalv, AP  
Ordførar

**Ordførar sitt framlegg om å oversende tiltakslista til rådmannen vart samrøystes vedteke.**

#### **KS - vedtak:**

Kommunestyret oversender tiltakslista til rådmannen med mål om at vi dei blir vurdert innført i Alver kommune.